

עמ"מ 28236/10/14 - דורית מרגי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עמ"מ 28236-10-14 מרגי נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופט הבכיר אמנון כהן
המערערת דורית מרגי
ע"י ב"כ עוה"ד איתן פלג, אסף גולן
נגד המשיבה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד נתי בן חמו

פסק דין

בפניי ערעור על פסק דינו של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה.

הערעור מכוון הן כלפי הכרעת הדין והן כלפי גזר הדין.

המערערת, ילידת 1970, אשר עבדה בעת הרלבנטית במשרד החוץ כקצינת מינהלה וכקונסול בשגרירות ישראל בפרו, הורשעה בבית הדין בחמישה אישומים וזוכתה מאישום אחד, וכן מפרטי אישום מסוימים שצוינו בשני אישומים אחרים.

בית הדין הטיל על המערערת את אמצעי המשמעת הבאים:

- א. נזיפה חמורה.
- ב. פיטורים לאלתר.
- ג. פסילה לשירות המדינה עד הגיע הנאשמת לגיל 50.
- ד. פסילה לכל תפקיד במשרד החוץ למשך 10 שנים.

באישום הראשון הורשעה המערערת בגין הזנת דיווחי נוכחות כוזבים ביחס לבעלה יגאל, אשר עבד אף הוא בשגרירות והיה כפוף למערערת.

בעניין זה, קבע בית הדין, כי המערערת סייעה לבעלה, אשר הגיש דיווחי נוכחות כוזבים ביחס לשעות עבודתו בשגרירות וכתוצאה מכך איפשרה לו לקבל שכר בגין שעות עבודה שלא ביצע בפועל.

באישום השני הורשעה המערערת, כי נקטה שיהוי במכירת רכב השרד הקודם של השגריר ובתקופה זו השתמשו המערערת ומשפחתה ברכב לצרכיהם הפרטיים, תוך ניצולו של נהג השגרירות פפה. (יצוין, כי המערערת זוכתה מהטענה שעכבה את מכירת הרכב על מנת להשתמש ברכב לצרכיה הפרטיים).

באישום השלישי הורשעה המערערת בגין הגשת קבלות פיקטיביות על נסיעות שביצעו היא ובעלה לבתי כלא בפרו, למרות שנסיעות אלו כלל לא בוצעו על ידם. בנוסף, נקבע בהכרעת הדין, כי על בסיס אותן קבלות הכינה המערערת שובר ומשכה כספים בסך כולל של 597 סול, אותם לא העבירה לנהג פרואני בשם אנדרס שעל שמו הוצאו הקבלות.

באישום הרביעי הורשעה המערערת בכך שהפרה את האיסור לצבירת מיילים במסגרת תוכנית "הנוסע המתמיד" בחברת התעופה קונטיננטל. יחד עם זאת, זיכה בית הדין את המערערת מעבירה נוספת שיוחסה לה באישום זה, לנוכח העובדה שהמערערת לא ניצלה את המיילים בסופו של יום.

באישום החמישי הורשעה המערערת בגין מחדליה בטיפול ובדיווח אודות תלונות על הטרדות מיניות שבוצעו, לכאורה, מצד השגריר מנצור כלפי עובדות בשגרירות.

בנוסף, זוכתה המערערת מחמת הספק מהאישום השישי, מאחר שלא הוכח כדבעי, כי המערערת הייתה מעורבת בקבלת תעודת לימודים מזויפת לתושבת פרואנית שהועסקה כעובדת משק בית בביתה.

ב"כ המערערת הגיש נימוקי ערעור ובהן טענות קשות ובלתי מקובלות כלפי בית הדין ויש להצטער, כי נקט בצעד כה חמור.

לגופו של עניין, עיקר טענתו של ב"כ המערערת הייתה, כי בית הדין טעה כאשר לא הבדיל בין מעשיו הפסולים של בעלה לבין המערערת, אשר לא ידעה ולא הייתה אמורה לדעת על מעשיו הפסולים.

בנוסף, נטען, כי "בית הדין היה נחוש להרשיע את המערערת", ולא התחשב בעובדה, כי למרות שלא הייתה מחלוקת, כי בעלה של המערערת פעל שלא כדין, לא מצאה הנציבות לנכון לחקור אותו.

לטענת המערערת, העובדה שבעלה לא נחקר כלל, הינה מחדל חמור שיש לו השלכה ממשית על התיק כולו.

טענה נוספת שהועלתה בערעור הינה, כי לעדי התביעה היה "אינטרס ברור להעיד לפי מה שהם חושבים שמצופה מהם (אפילו אם לא אמרו להם זאת במפורש)".

בנוסף, נטען, כי עד התביעה, הקב"ט אבי מלכה, היה מסוכסך עם המערערת ובגין כך טמן לה בזדון פח בכך שחתם על צ'קים (חתימה שנייה), בגין הגשת הקבלות הפיקטיביות לפיהם ביקרו המערערת ובעלה בבתי כלא (האישום השלישי).

בית הדין קבע ממצאים עובדתיים הן בנוגע לעדי התביעה והן בנוגע למערערת ובעלה ואף השתמש, לעיתים, בביטויים חריפים כלפי המערערת ובעלה (כך, לדוגמא, בעמ' 34 להכרעת הדין לגבי עדותו של הבעל נכתב, כי "**עדותו של יגאל הייתה מופרכת ותמוהה ברובה ולא זכתה לאמונו בחלקיה העיקריים**". בעמ' 61 נכתב, כי "**עדותו של יגאל הייתה רצופת שקרים מהחל ועד כלה**".

לגבי המערערת צוין בעמ' 14 להכרעת הדין, כי "**הנאשמת טוענת, ואיננו נותנים בכך כל אמון נוכח העדויות של צ'יבי וויקי שהובאו לפנינו, כי כלל לא ידעה על בקשות שיגאל ביקש מעובדות הנציגות לעשות שינויים בדוחות הנוכחות שלו... כיצד הנאשמת הממונה על כוח האדם לא ידעה מה קורה בשולחנות הסמוכים לשולחנה?**".

ב"כ המערערת היה מודע לכך שאין זו דרכה של ערכאת ערעור להתערב בממצאים עובדתיים ובשיקולי מהימנות וביקש לשכנע את בית המשפט, כי במקרה דנן יש מקום לעשות כן ואולם, יאמר מיד, פסק דינו של בית הדין למשמעת בנוי בצורה ראויה להערכה, הוא מנומק היטב ויש בו התייחסות לכל הטענות שהעלתה המערערת.

בית הדין הקדיש זמן רב לשמיעת הראיות בתיק וניתח כל עדות ועדות ששמע.

לגבי האישום הראשון, די אם נציין, כי המערערת ידעה על כל צעד ושעל ועל כל נסיעה של הנהג פפה וזאת גם בשים לב לעדותה של צ'יבי, כי פפה נהג למסור לוח זמנים בכתב כדי שהמערערת תדע על עיסוקיו בעבודה.

בעלה של המערערת נלווה לנהג פפה באופן תדיר וברור, כי המערערת ידעה על כך.

בצדק לא קיבל בית הדין את טענת המערערת, כי לא ידעה על היעדרותו של בעלה לצרכים פרטיים בשעות העבודה. בעניין זה, התייחס בית הדין גם לעדותה של ויקטוריה גונזלס (להלן: "ויקי"), אשר שימשה כפקידת קבלה בשגרירות ובשלב מסוים עסקה גם בדיווחי הנוכחות של העובדים. עדה זו העידה, על השינויים הרבים שבוצעו בדו"ח שעות הנוכחות של בעלה של המערערת ובית הדין קיבל את עדותה באופן מלא וקבע, כי עדותה מלמדת שהמערערת חששה שתיקוני הדוחות של בעלה יתגלו ברבים, ולפיכך, אף דאגה, כי היא תעסוק בנושא באופן בלעדי.

יתרה מזו, ויקי, אשר אינה מועסקת היום בשגרירות ולפיכך, ברור, כי הינה עדה אובייקטיבית שעדותה אינה תלויה בדבר, העידה, כי יגאל נהג לצאת מוקדם מהעבודה במיוחד בימי שישי לקבלת מסאג'.

וכך המשיכה והעידה: "**הוא יצא למעלה משלוש שעות מוקדם, משעת סיום העבודה שנהגה והנאשמת ידעה על היציאות המוקדמות הללו... כן. דורית ידעה כי יום אחד היא נתנה לי מספר טלפון של המסאג'יסטית כדי לקבוע לו תור**".

אשר להרשעה בגין השימוש שנעשה ברכב השגריר לצרכיה הפרטיים של המערערת ומשפחתה, (**האישום השני**) התייחס בית הדין, בין היתר, לעדותו של הנהג פפה, שהוא אזרח פרואני ששימש כנהג בשגרירות והיה כפוף למערערת.

עד זה העיד על השימוש ברכב לצרכים הפרטיים של משפחת המערערת וכי ההסעות הפרטיות שביצע היו באישורה ובידיעתה של המערערת.

העד המשיך והעיד, כי לא יכול היה לזוז בלי אישורה של המערערת וכי במסגרת הנסיעות במהלך שעות העבודה, קנה יגאל פריטים שונים לצרכיו האישיים, כמו בגדים, אביזרים למסיבות, מוצרי אלקטרוניקה ועוד.

פפה העיד גם על מקרים נוספים בהם הסיע את המערערת ברכב המינהלה לצרכיה הפרטיים כגון פגישה בבית הספר של הבן שלה, נסיעה לאסוף את הבן החולה, נסיעה לחנות "אייס" ולחנות "הום סנטר" כדי לרכוש לבנה כלי עבודה ובפעם אחרת נסעו לקנות נרות לבר מצווה.

במקום אחר העיד פפה, כי יגאל היה אומר לו שהוא הולך לקנות טלפון סלולארי לבן שלו, או שהוא הולך לקנות את המיקסר עבור האחייין שלו וכן העיד, כי כאשר היה מעיר שבשעה מסוימת עליו לעשות משהו של המשרד, הייתה המערערת אומרת לו שיעשה את זה לאחר מכן "**קודם אתה יוצא עם יגאל**" (עמ' 147 לפרוטוקול שורות 23-27).

עדוּתו של פפה נתמכה גם בעדויות נוספות של עובדי השגרירות.

לעניין הסברה של המערערת קבע בית הדין, כי תשובותיה "**מתמיהות**" וכי היא, "**רצופת סתירות, בלתי אמינה בעליל**". לעומת זאת, קבע בית הדין, כי עדותו של הנהג פפה הייתה "**עדות קוהרנטית, מדודה וסדורה ואנו נותנים בה אמון, לרבות בדבריו, כי חשש שיבולע לו ואף יפוטל על ידי הנאשמת (שאיימה עליו כי תנקוט בצד זה), אם לא יסור למרותו של יגאל בביצוע הנסיעות**" (עמ' 37 להכרעת הדין).

האישום השלישי, מייחס למערערת הגשת קבלות פיקטיביות על נסיעות שביצעו היא ובעלה לשני בתי כלא בפרו, למרות שאין מחלוקת שנסיעות אלה לא בוצעו בפועל.

בעניין זה נשמעו עדויות רבות ובית הדין מנה מספר רב של נימוקים שהביאוהו למסקנה, כי יש להרשיע את המערערת גם באישום זה.

ראויה לציון עדותו של אנדרס בלרזה, תושב פרו המשמש נהג פרטי המעניק שרותי תחבורה ללקוחות שונים ובהם לשגרירות ישראל. לאחר ביצוע ההסעות מכין אנדרס שובר תשלום, ושכרו משולם לו בצ'ק או במזומן.

אנדרס העיד, כי במועד מסוים, פנה אליו יגאל בנוכחות המערערת וביקש קבלות לנסיעות עתידיות בבתי הכלא שריתה, קולוניה וקאניטה. לדבריו, בני הזוג ביקשו ממנו להכין שוברים לבתי הכלא הללו, הואיל והם עומדים לסיים שירותם בקרוב, והמחליפים בתפקיד עלולים להקשות על ביצוע התשלום אם יווכחו שהנסיעות מתייחסות לתקופות שבהם המחליפים טרם החלו בתפקידם.

העד עמד על כך, כי בשיחה האמורה בה התבקש ע"י יגאל להכין את הקבלות האמורות, נכחה גם הנאשמת: "מה שקרה הוא שהגב' מרגי הייתה ליד אדון מרגי כשהוא ביקש" (עמוד 106 לפרוטוקול, שורה 8); בתשובה ליו"ר המותב: "כן, היא הייתה לפני רגע אמרתי שהיא כן הייתה, והיא הייתה נוכחת" (עמוד 128 לפרוטוקול, שורה 10); בתשובה לסניגור העיד: "אני באתי להגיד את האמת, אני מרגיש שהאדון רוצה שאני אטעה, אבל אני לא אטעה. אמרתי שהגב' דורית הייתה נוכחת. בהרבה מקרים הייתה נוכחת כי הם היו תמיד יחד" (עמוד 128 לפרוטוקול, שורות 17-18).

העד שב והבהיר נקודה זו במהלך חקירתו הנגדית:

ש. מה הבנת מהשאלה, על מי שואלים אותך?

ת. שאלו אותי על משפחת מרגי והם תמיד היו ביחד.

ת. מי זה משפחתי?

ת. יגאל ודורית.

ש. כיוון שהם תמיד ביחד למה מצאת לנכון בתשובה שלך לומר שזה יגאל?

ת. כי הוא שדיבר והיא הייתה לידו ואם היא הייתה לידו היא מאשרת...".

(עמוד 129 לפרוטוקול, שורות 6-11).

בין היתר, ציין בית הדין, את העדר הרשומות ברישומי בית הכלא על ביקורים של המערערת ובעלה ביחס למועדים שננקבו בקבלות; העובדה שהמערערת הכינה בעצמה, באופן חריג, את הצ'ק לאנדרס; העובדה שהמערערת אישרה את הקבלות כאשר על אחת מהן צוין, כי היא ביצעה את הנסיעה ביום 23.3.10, למרות שידעה היטב ואף הודתה בכך, כי היא לא ביצעה נסיעה זו. בנוסף, בשתי הקבלות צוין התאריך על ידי המערערת עצמה בכתב יד שונה ולא על ידי מי שהוציא את הקבלות (אנדרס). גם כאן, קבע בית הדין, כי עדותו של אנדרס מהימנה, כמו גם עדותה של העובדת ברנדה קיסלביץ, אשר ערכה את הבירורים בבתי הכלא.

בית הדין לא בחל בשימוש במילים חריפות לגבי עדותה של המערערת ביחס לקבלות ולאופן קבלת הפרטים עובר להכנתם וקבע, כי שינוי גרסאותיה "**מצביעה על סתירות, אם לא שקרים**". (עמ' 60 להכרעת הדין).

כאמור, גם לגבי עדותו של יגאל נקבע, כי הייתה רצופת שקרים בעניין זה (עמ' 61).

אשר לאישום הרביעי, לעניין צבירת מיילים, גם כאן הטילה המערערת את מלוא האחריות על בעלה וטענה, כי נודע לה על קיומו של חשבון המיילים חודשים ארוכים לאחר שנפתח.

כפי שקבע בית הדין, נכון ליום 29.9.10, צברו המערערת ובני משפחתה מיילים רבים בחשבון:

יגאל צבר 815,423 מיילים; המערערת צברה 815,399 מיילים; גיא מרגי, בנה של המערערת, צבר 256,901 מיילים; עידן מרגי, בנה של המערערת, צבר 817,832 מיילים ומאיה מרגי, בתה של המערערת, צברה 815,415 מיילים.

המערערת העידה, כי למרות שנודע לה על צבירת המיילים היא לא ביטלה את התוכנית ולא עשתה דבר בעניין זה, למרות שהודתה שידעה שהדבר אסור.

ביחס לאישום החמישי, בעניין העדר טיפול ודיווח אודות תלונות ביחס להטרדה מינית כלפי השגריר, שמע בית הדין מספר עדויות על הטרדה מינית של עובדת ניקיון בשגרירות ועל תגובתה המוזרה של המערערת לעניין זה.

גם עדה נוספת, ששמשה כעובדת ניקיון בבית השגריר (סוניה), מסרה, כי נקבעה פגישה עם המערערת באמצעות צ'יבי לעניין הטרדות מיניות, אך הדבר לא יצא לפועל לאחר שצ'יבי אמרה לה שהמערערת לא יכלה להאמין למה שקורה.

בצדק קבע בית הדין, כי גם אם המערערת לא השתתפה ביום עיון לעובדים היוצאים לחו"ל ולא שמעה הרצאה על החוק למניעת הטרדה מינית, (המערערת טענה, כי אינה זוכרת אם השתתפה ביום העיון והתנגדה להגשת רשימת המשתתפים ביום העיון), הרי שאין לקבל את טענתה, כי אינה מכירה את הוראות התקשי"ר המתייחסות להטרדה המינית, שכן הוראות התקשי"ר הם בגדר תנאים בחוזה עבודה של כל עובד מדינה, במידה שהם מתייחסות אליו (ראה ע"פ 845/02 **מדינת ישראל נ' תנובה**, פ"ד סב (3)).

כאמור, טענה מרכזית בערעור הייתה, שהנציבות לא מצאה לנכון לחקור את יגאל על מעשיו הנלוזים ובכך, כך נטען, נפגעה המערערת.

לא מצאתי ממש בטענה זו, שכן יגאל העיד כעד הגנה מטעם המערערת והעובדה שלא מסר גרסה קודמת, יכולה הייתה דווקא לפעול לטובתו כך שיוכל להתאים את גרסתו לגרסתה של המערערת.

גם לגבי הטענה לפיה יכלו עדי התביעה לתאם עדויות "**כדי לרצות את אדונם**", לא הייתה במקומה ולא היה לה על מה להתבסס.

כפי שהראינו, בית הדין קיבל כמהימנה גם עדות אובייקטיבית של מי שאינה עובדת יותר בשגרירות (ויקי).

בית הדין היה ער גם ליחסים המעוררים בשגרירות ובמיוחד ליחסים הגרועים בין הקב"ט אבי מלכה למערערת ואף העיר על כך ואולם אין בכך כדי לפגוע במסקנות בית הדין במיוחד על רקע קביעת המהימנות.

אשר לגזר הדין

ב"כ המערערת טען, כי מדובר בגזר דין חריג בחומרתו וזאת על רקע גזרי דין אחרים שניתנו בבית הדין למשמעת של עובדי המדינה. בנוסף, טען, כי בית הדין לא התחשב בנסיבותיה המיוחדות של המערערת ובעובדה, כי הועמדה על ידי משרד החוץ במצב של ניגוד עניינים מובנה.

כמו כן, נטען, כי היה מקום להעמיד לדין גם עובדים אחרים בשגרירות בפרו, כגון אבי מלכה, אשר חתם כחותם שני על הצ'קים (בעניין הביקור שלא היה בבתי הכלא).

גזר דינו של בית הדין למשמעת משתרע על פני 20 עמודים והתייחס לכל הטענות שהועלו גם בערעור, תוך שימוש בפסיקה רלבנטית של בית המשפט העליון.

במיוחד, התייחס בית הדין, ובצדק, לתכלית אמצעי המשמעת ועל הצורך בשמירה על תדמית ראווה של השירות הציבורי. בית הדין קבע, כי על אמצעי המשמעת להשיב על כנו את אמון הציבור במערכת השירות הציבורי.

למרות חומרת העבירות קבע בית הדין, כי הוא שקל גם נסיבות לקולא ובעיקר את ההעסקה המשותפת של המערערת עם בעלה ואת תפקודה החיובי, למעט כישלונותיה בעבירות נשוא תיק זה.

בנסיבות אלה, קבע בית הדין, כי תקופת פסילתה של המערערת לשירות המדינה תהיה מתונה יחסית (עד הגיעה לגיל 50) וכי לא ינעל ממנה כליל השער להעסקה במשרד החוץ. בנוסף, קבע בית הדין, כי המערערת תהא זכאית לתשלומי גמלה מקופת המדינה בעוד כשש שנים, בהגיעה לגיל 50, דהיינו, שנים רבות לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.

בנסיבות העניין, לא נראה לי, כי מדובר בעונש חריג המצדיק התערבות ערכאת ערעור ולפיכך אני דוחה את הערעור על שני חלקיו.

בשולי פסק הדין, יש להעביר העתק מפסק דין זה למנכ"ל משרד החוץ כדי שישקול לבדוק כיצד הותר לבעלה של המערערת לעבוד בשגרירות בלימה ולהיותו כפוף לאשתו וזאת בשים לב, להנחיה הקבועה בפסקה 13.342 לתקשי"ר שעניינה העסקת בן משפחה של עובד בחוץ לארץ ושזו לשונה:

"אין להעסיק בן משפחה של עובד המשרת בחוץ לארץ באותה יחידה בה משרת העובד עצמו בעבודה מלאה, חלקית, או ארעית בכל צורה שהיא, אלא באישור מראש ובכתב מראש הנציגות ומן האחראי במשרד בארץ. העסקת בן או בת של עובד המשרת בחוץ לארץ טעונה אישור מראש של האחראי במשרד בארץ. האישור יינתן בכפיפות להוראות הנהוגות בשירות המדינה".

העתק פסק הדין יישלח לצדדים ולמנכ"ל משרד החוץ.

ניתן היום, ג' כסלו תשע"ה, 25 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.